Lietas arhīva Nr. A42-00036-25/36
ECLI:LV:ADRJJTN:2025:0214.A420124523.8.S

Administratīvā rajona tiesa
Jelgavas tiesu nams
SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā
Jelgavā 2025. gada 14. februārī

Tiesa šādā sastāvā: tiesnese Sanita Ozola,

piedaloties pieteicējas /pers. A/ juridiskās palīdzības sniedzējam zvērinātam advokātam Didzim Vilemsonam un atbildētājas Latvijas Republikas pusē pieaicināto iestāžu – Valsts ieņēmumu dienesta pārstāvei /pers. B/ un Finanšu ministrijas pārstāvei /pers. C/,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta pēc pieteicējas /pers. A/ pieteikuma par Finanšu ministrijas 2022. gada 23. decembra lēmuma Nr. 1.1-7/12/147 atcelšanu.

Aprakstošā daļa

[1] Ar Valsts ieņēmumu dienesta (turpmāk – dienests) 2022. gada 26. jūlija lēmumu Nr. A006-2.9/9.5/257 (turpmāk – dienesta lēmums) pieteicējai piemērots disciplinārsods – atbrīvošana no amata – par Valsts civildienesta ierēdņu disciplināratbildības likuma (turpmāk – Disciplināratbildības likums) 38. panta otrajā daļā noteiktā disciplinārpārkāpuma – valsts noslēpuma izmantošanas un aizsardzības noteikumu pārkāpšana vai citas ar likumu aizsargātas informācijas neatļauta izpaušana, ja tā dēļ valstij nodarīts būtisks mantisks zaudējums vai valsts interesēm būtisks kaitējums, un 41. panta otrajā daļā noteiktā disciplinārpārkāpuma – nepiedienīga un necienīga izturēšanās laikā, kad netiek pildīti amata pienākumi, ja tā dēļ valstij vai personai nodarīts būtisks mantisks zaudējums vai valsts interesēm būtisks kaitējums, izdarīšanu.

Ar Finanšu ministrijas (turpmāk – ministrija) 2022. gada 23. decembra lēmumu Nr. 1.1-7/12/147 (turpmāk – ministrijas lēmums) dienesta lēmums atstāts negrozīts. Ministrijas lēmuma pamatojumā norādīts turpmākais.

[1.1] No pieteicējas privātās elektroniskā pasta adreses */elektroniskā pasta adrese/* (turpmāk – pieteicējas privātā e-pasta adrese) uz ar kriminālprocesa (*norādīts numurs;* turpmāk – konkrētais kriminālprocess) izmeklēšanu nesaistītas personas elektroniskā pasta adresi */elektroniskā pasta adrese/* nosūtīta informācija par konkrēto kriminālprocesu, kas ir izmeklēšanas noslēpums. Līdz ar to pieteicēja nav ievērojusi normatīvo aktu prasības attiecībā uz ierobežotas pieejamības informācijas izpaušanu un šādas informācijas aizsargātību, kā arī izmantošanu tikai un vienīgi dienesta pienākumu veikšanai.

Disciplinārlietas materiāli nesatur informāciju vai pierādījumus tam, ka pieteicēja pieeju savai privātajai e-pasta adresei būtu piešķīrusi kādai citai personai. Proti, pieteicēja disciplinārlietas izskatīšanas laikā ir atzinusi, ka tā ir viņas privātā e-pasta adrese, taču elektroniskā pasta adrese */elektroniskā pasta adrese/* pieder viņas bērnu tēvam.

Pieteicējas apgalvojumi, norādot, ka viņai nav bijis zināms kāda informācija tikusi nosūtīta uz */elektroniskā pasta adrese/,* uzskatīti par aplamiem un nepamatotiem. Proti, ja pieteicēja nevienai citai personai nav piešķīrusi un devusi pieeju savai privātajai elektroniskā pasta adresei, tad secināts, ka informāciju par konkrēto kriminālprocesu, kas tika nosūtīta uz elektroniskā pasta adresi */elektroniskā pasta adrese/,* ir sūtījusi tikai un vienīgi viņa, nevis kāda cita persona.

[1.2] Pieteicēja 2021. gada augustā vairākas dienas pārvietojās ar transportlīdzekli */TL marka/*, kas nebija reģistrēts Latvijas Republikā, ar tam piestiprinātu valsts numura zīmi /TL numura zīme/, un kuru apturēja Valsts policijas amatpersonas un konstatēja, ka minētais transportlīdzeklis neatbilst attiecīgā transportlīdzekļa reģistrācijas dokumentiem un par to nav samaksāts transportlīdzekļa ekspluatācijas nodoklis. Valsts numura zīme /TL numura zīme/ atbilst pieteicējas iniciāļiem un tika izmantota arī citiem transportlīdzekļiem, ar kuriem pārvietojusies pati pieteicēja, tajā skaitā arī ar */TL marka/*, kas 2019. gada 23. decembrī reģistrēts Ceļu satiksmes drošības direkcijā ar valsts numura zīmi /TL numura zīme/ uz pieteicējas radinieka vārda. Proti, valsts numura zīme /TL numura zīme/ ir tikusi izmantota vairākiem transportlīdzekļiem. Pieteicēja ikdienā izmantojusi arī transportlīdzekli /TL marka/ ar valsts numura zīmi /TL numura zīme/, proti, ar to pašu valsts numura zīmi, kas tikusi izmantota transportlīdzeklim */TL marka/*, kuru apturēja Valsts policijas amatpersonas.

Pieteicēja nesniedza konkrētas atbildes, kas liecina par pieteicējas attieksmi pret izdarīto pārkāpumu un tā radītajām sekām, kā arī nevēlēšanos sadarboties.

[1.3] Par Disciplināratbildības likuma 38. panta otrajā daļā noteiktā disciplinārpārkāpuma – kriminālprocesa izmeklēšanas noslēpuma izpaušanu, izdarīšanu, konstatēts, ka pieteicēja nav ievērojusi Valsts civildienesta likuma 15. panta pirmās daļas 1. punkta, likuma "Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā" 19. panta, Informācijas atklātības likuma 5. panta pirmās daļas un dienesta 2019. gada 4. novembra iekšējo noteikumu Nr. 65 "Personas datu apstrādes un aizsardzības kārtība Valsts ieņēmumu dienestā" 26., 29. un 33.1. apakšpunkta prasības.

Savukārt par Disciplināratbildības likuma 41. panta otrajā daļā noteiktā disciplinārpārkāpuma – nepiedienīgu un necienīgu izturēšanos laikā, kad netiek pildīti amata pienākumi, izdarīšanu, konstatēts, ka pieteicēja nav ievērojusi Valsts civildienesta likuma 15 .panta pirmās daļas 1. punkta, dienesta 2020. gada 26. maija iekšējo noteikumu Nr. 16 "Atbilstības nevainojamas reputācijas prasībai izvērtēšana Valsts ieņēmumu dienestā" 4.2.4. apakšpunkta un dienesta 2020. gada 24. novembra iekšējo noteikumu Nr. 48 "Valsts ieņēmumu dienesta Ētikas kodekss" 5.2.9., 5.3.4., 5.3.5. un 5.3.13. apakšpunkta prasības.

[1.4] Pieteicējas prettiesiskajās rīcībās konstatēta vainas forma – nodoms: abi disciplinārpārkāpumi ir izdarīti ar nodomu, jo pieteicēja apzinājās savas rīcības prettiesisko raksturu, kā arī paredzēja tās nelabvēlīgās sekas un apzināti pieļāva šo seku iestāšanos. Turklāt, ievērojot pieteicējas ilgstošo pieredzi dienestā, konstatēts, ka pieteicējai bija jāzina un jāizprot, ka iesaistīšanās darbībās, kas saistītas ar izvairīšanos no nodokļu nomaksas, kā arī informācijas izpaušana nav pieļaujama. Proti, pieteicējai nevarēja nebūt zināmas normatīvo aktu prasības, kā arī pieteicējai bija jāapzinās, ka viņas veiktās

prettiesiskās darbības nav savienojamas ar amatu dienestā, kā arī, ka tās grauj iestādes reputāciju un kaitē iestādes tēlam.

[1.5] Pieteicēja ar savu rīcību ir diskreditējusi sevi kā valsts amatpersonu un zaudējusi cieņu un uzticību, un nav iespējams paļauties uz pieteicējas tiesisku rīcību tādos gadījumos, kad ir zināms tiesiskais regulējums, bet vienlaikus faktiskā pienākumu izpildē ir iespējama rīcības brīvība. Tāpat atzīts, ka nav iespējams paļauties uz pieteicējas turpmāko normatīvo aktu ievērošanu, veicot dienesta pienākumus, kas saistīti ar kriminālprocesu izmeklēšanu valsts ieņēmumu jomā. No lietā esošajiem materiāliem un apstākļiem netika gūta pārliecība, ka pieteicēja, turpinot pildīt amata pienākumus, turpmāk rīkosies atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajiem mērķiem un paredzētajā kārtībā, jo disciplinārlietas izskatīšanas laikā pieteicēja neatzina ne savas rīcības prettiesisko raksturu, ne arī savu vainu disciplinārpārkāpumu izdarīšanā, kā arī nesadarbojās ar komisiju, kas nepārprotami liecināja par pieteicējas attieksmi pret izdarīto pārkāpumu un tā radītajām sekām. Pieteicējas prettiesisko rīcību rezultātā ir nodarīts būtisks kaitējums valsts un sabiedrības interesēm.

[1.6] Pieteicējai piemērotais disciplinārsoda veids ir samērīgs ar izdarīto disciplinārpārkāpumu un tā raksturu. Pieteicējas atbrīvošana no amata ir attaisnojama ar sabiedrības gūto labumu, proti, atbrīvošana ir samērīga. Vieglāka disciplinārsoda piemērošana par šāda rakstura disciplinārpārkāpumiem, kas izdarīti konkrētajos apstākļos, un kurus nav iespējams novērst un padarīt par nenotikušiem, sabiedrībā radītu negatīvu rezonansi par dienestu.

Netika konstatēti atbildību mīkstinoši apstākļi, bet ir konstatēts atbildību pastiprinošs apstāklis – pieteicējas ar nodomu izdarīto pārkāpumu rezultātā ir nodarīts būtisks kaitējums valsts un sabiedrības interesēm.

Nosakot pieteicējai disciplinārsodu, tika ņemts vērā samērīguma princips, disciplinārpārkāpuma raksturs un pieteicējas subjektīvā attieksme pret izdarīto disciplinārpārkāpumu.

[2] Pieteicēja tiesā iesniedza pieteikumu par ministrijas lēmuma atcelšanu, pieteikumā norādot turpmāko.

[2.1] Ministrijas lēmumā nav norādīti uz tiem konkrētā kriminālprocesa materiāliem vai informāciju, kas ir atzīta par izmeklēšanas noslēpumu, un ko pieteicēja izpaudusi trešajai personai.

Lai pieteicēju sauktu pie atbildības, ir jākonstatē, vai sūtītā informācija atzīstama par izmeklēšanas noslēpumu Kriminālprocesa likuma 375. panta izpratnē. Tā kā ministrijas lēmumā nav norādīta tā informācija un materiāli, par kuru izpaušanu pieteicēja tiek saukta pie disciplināratbildības, pieteicēja uzskata, ka iestāde nav izpildījusi tai uzlikto pierādīšanas pienākumu.

Pieteicēja nav pārkāpusi normatīvo aktu prasības attiecībā uz ierobežotas pieejamības informācijas izpaušanu, jo nav sūtījusi konkrētā kriminālprocesa materiālus uz e?pasta adresi */elektroniskā pasta adrese/*. Līdz ar to pieteicējai nav bijis arī nodoms izdarīt disciplinārpārkāpumu.

[2.2] Lietā nav pierādījumi, kas apstiprina faktu, ka pieteicēja pārvietojusies ar automašīnu /TL marka/. Tas, ka valsts numura zīme /TL numura zīme/ atbilst pieteicējas iniciāļiem, nepierāda, ka tā piederējusi pieteicējai.

Par transportlīdzekli */TL marka/*, kuru apturēja Valsts policijas amatpersonas, pieteicēja norāda, ka viņai nebija zināms, ka transportlīdzeklis neatbilda attiecīgā transportlīdzekļa reģistrācijas dokumentiem un par to nebija samaksāts transportlīdzekļa ekspluatācijas nodoklis.

[2.3] Pieteicēja izsaka iebildumus par kriminālprocesa (*norādīts numurs*; turpmāk arī – kriminālprocess, kas attiecas uz pieteicēju) materiālu izmantošanu – ka ar tiem ļauts iepazīties personām un iestādēm, kas nav iesaistītas kriminālprocesā, uzskatot, ka dienestam un ministrijai nebija tiesības iepazīties ar šā kriminālprocesa materiāliem, un izmantot tos kā pierādīšanas līdzekļus administratīvajā procesā. Pieteicēja norāda, ka kriminālprocesa, kas attiecas uz pieteicēju, materiāli nav atzīstami par pierādīšanas līdzekli šajā lietā.

Tā kā atzinums ir balstīts tikai un vienīgi uz kriminālprocesā, kas attiecas uz pieteicēju, iegūto informāciju, un kriminālprocesā iegūtie pierādījumi par faktiem, tai skaitā uz tiem, kas attiecas uz pieteicēju, nav tikuši pārbaudīti Kriminālprocesa likumā noteiktajā kārtībā, pieteicējas ieskatā, nozīmē to, ka kriminālprocesā, kas attiecas uz pieteicēju, konstatētos faktus un ziņas var pārbaudīt un par pierādītiem atzīt tikai tiesa, kas iztiesās minēto kriminālprocesu. Līdz ar to fakti (*domāts – pierādījumi*), uz kuriem tiek balstīta disciplinārlieta, var tikt atzīti par neticamiem un nepieļaujamiem.

[2.4] Ministrijas lēmumā nav norādīts, kāds mantiskais zaudējums vai valsts interesēm būtisks kaitējums ir radies. Nekonstatējot kaitīgās sekas, iestādes nepareizi kvalificējušas disciplinārpārkāpumus, lai piemērotu bargāko disciplinārsodu – atbrīvošanu no amata.

[3] Dienests rakstveida paskaidrojumā pieteikumu neatzīst, balstoties uz lēmumos ietverto pamatojumu, papildus norādot turpmāk minēto.

[3.1] Pieteicēja ne tikai pieteikumā, bet arī komisijai iesniegtajā rakstveida paskaidrojumā norādījusi, ka viņa nekad nav sūtījusi ar kriminālprocesu saistīto informāciju uz e?pasta adresi */elektroniskā pasta adrese/*. Sniedzot mutvārdu paskaidrojumu komisijas sēdē, pieteicēja sākotnēji norādīja, ka viņai nav zināms, kas pārsūtīja ar konkrēto kriminālprocesu saistīto informāciju uz e-pasta adresi */elektroniskā pasta adrese/*, un ka viņa to nav darījusi. Savukārt turpmāk, atbildot uz komisijas jautājumiem, pieteicēja paskaidroja, ka viņai ir zināms, ka e?pasta adrese */elektroniskā pasta adrese/* pieder viņas bērnu tēvam, bet kas ir nosūtīts uz minēto e-pasta adresi, viņai nav zināms.

Komisija uzklausīja arī pieteicējas tiešo vadītāju /pers. E/ saistībā ar informācijas, kas ir izmeklēšanas noslēpums, pārsūtīšanu uz pieteicējas privāto e-pasta adresi.

Līdz ar to pieteicējai ir zināma informācija, ko /pers. E/ ir pārsūtījis viņai, vēl jo vairāk /pers. E/ ir zināms, ka pieteicēja viņa atsūtīto informāciju ir pārsūtījusi uz pieteicējas bērnu tēva uzņēmuma e?pasta adresi */elektroniskā pasta adrese/*.

Komisija ar procesa virzītāja atļauju iepazinās ar kriminālprocesā, kas attiecas uz pieteicēju, esošo elektronisko saraksti, un konstatēja, ka šajā kriminālprocesā iegūtie dati apstiprina faktu, ka pieteicēja 2021. gada 2. augustā plkst. /laiks/ un /laiks/ no savas privātās e?pasta adreses ar konkrēto kriminālprocesa izmeklēšanu nesaistītai trešajai personai uz e?pasta adresi */elektroniskā pasta adrese/* nosūtīja informāciju par konkrēto kriminālprocesu, kas ir izmeklēšanas noslēpums. Tādējādi lietā ir pierādīts, ka pieteicēja ir pārsūtījusi informāciju, kas satur minētā kriminālprocesa izmeklēšanas noslēpumu, un citus sensitīvus datus ar šo kriminālprocesu nesaistītajai trešajai personai.

[3.2] Par transportlīdzekli /TL marka/ norādīts, ka pieteicēja nesniedza atbildes uz komisijas jautājumiem par pārvietošanos ar minēto transportlīdzekli, tādēļ neatbilst patiesībai, ka pieteicējai netika pieprasīti paskaidrojumi.

[3.3] Kriminālprocesa virzītājs lemj, kādām personām uzrādāmi kriminālprocesa materiāli. Tādējādi nav pamatota pieteicējas norāde, ka komisijai nebija tiesības iepazīties ar kriminālprocesa, kas attiecas uz pieteicēju, materiāliem.

[3.4] Atzinumā ir sniegts disciplinārpārkāpuma būtiskuma un kaitējuma izvērtējums. Turklāt valstij nodarītais būtisks kaitējums var izpausties ne tikai naudas izteiksmē, bet arī kā ierēdņa prettiesiska rīcība. Tādējādi ar savu prettiesisko rīcību pieteicēja ir diskreditējusi sevi kā valsts amatpersonu un zaudējusi cieņu un uzticību, jo nav iespējams paļauties uz viņas turpmāko normatīvo aktu ievērošanu, veicot dienesta pienākumus, kas saistīti ar kriminālprocesu izmeklēšanu valsts ieņēmumu jomā.

[4] Ministrija rakstveida paskaidrojumā pieteikumu neatzīst, balstoties uz ministrijas lēmumā ietverto pamatojumu. Papildus paskaidrots, ka pieteicēja ar izdarītajiem disciplinārpārkāpumiem ir nodarījusi būtisku kaitējumu valsts interesēm un ar savu rīcību ir diskreditējusi sevi kā valsts amatpersonu un zaudējusi cieņu un uzticību. Pieteicējai nevarēja nebūt zināmas normatīvo aktu prasības, kā arī pieteicējai bija jāapzinās, ka viņas veiktās darbības nav savienojamas ar amatu dienestā, un šāda darbību veikšana grauj iestādes reputāciju un kaitē iestādes tēlam. Pieteicējai piemērotais

disciplinārsods – atbrīvošana no amata – ir adekvāts Disciplināratbildības likumā noteiktajiem pārkāpumiem. Turklāt vieglāka disciplinārsoda piemērošana par šāda rakstura disciplinārpārkāpumiem, kas izdarīti konkrētajos apstākļos, un kurus nav iespējams novērst, sabiedrībā radītu negatīvu rezonansi par dienestu.

[5] Uz tiesas sēdi pieteicēja neieradās, iepriekš tiesu informējot par apstākļiem, kas, pieteicējas ieskatā, attaisno viņas prombūtni. Tiesa, uzklausot iestāžu pārstāvju viedokli, atzina pieteicējas neierašanos uz tiesas sēdi par neattaisnojošu, un, nekonstatējot Administratīvā procesa likuma 268.–269. pantā noteiktos pamatus lietas izskatīšanas atlikšanai, turpināja lietas izskatīšanu bez pieteicējas klātbūtnes, ņemot vērā to, ka pieteicēja nebija norādījusi par kādiem vēl apstākļiem vai pierādījumiem, kas viņai uzrādīti kriminālprocesā, kas attiecas uz pieteicēju, viņa vēlas izteikties.

Dienesta un ministrijas pārstāves tiesas sēdē pieteikumu neatzina.

Vienlaikus tiesas sēdē tiesa informēja, ka, uzsākot lietas iztiesāšanu no jauna (lietas iztiesāšanas procesā tiesnesis aizstāts ar citu tiesnesi), tiesa ir iepazinusies ar iepriekš sniegtajiem procesa dalībnieku paskaidrojumiem, pārvaicājot, vai procesa dalībnieki (iestādes pārstāves) tos uztur, un liecinieku liecībām, un nolēma, ka nav vajadzīga citu liecinieku pratināšana. Papildus tika norādīts, ka jaunais tiesas sastāvs kā pierādīšanas līdzekļus var izmantot rakstveidā fiksētos lietas dalībnieku sniegtos paskaidrojumus un liecinieka liecības.

Motīvu daļa

[6] Lietā ir strīds, vai pieteicēja pamatoti saukta pie disciplināratbildības, proti, vai pieteicējas rīcībā pamatoti konstatēti disciplinārpārkāpumi, lai pieteicējai piemērotu disciplinārsodu – atbrīvošanu no amata.

[7] Disciplināratbildības likuma 3. panta pirmā un ceturtā daļa noteic, ka par disciplinārpārkāpumu atzīstams ierēdņa ar nodomu vai aiz neuzmanības izdarīts pārkāpums (darbība vai bezdarbība), kas minēts šā likuma VI nodaļā un ir saistīts ar ierēdņa amata pienākumu pildīšanu; un šajā likumā minētais disciplinārpārkāpums, kas nav saistīts ar ierēdņa amata pienākumu pildīšanu, ir disciplinārpārkāpums tikai tādā gadījumā, ja tas kaitē vispārējai cieņai pret valsts pārvaldi un uzticībai tai.

Ministrijas lēmumā kopsakarā ar sākotnējo lēmumu (atzinumu) norādīts, ka pieteicēja ir izdarījusi Disciplināratbildības likuma 38. panta otrajā daļā paredzēto pārkāpumu par citas ar likumu aizsargātas informācijas neatļautu izpaušanu, ja tā dēļ valsts interesēm nodarīts būtisks kaitējums, un 41. panta otrajā daļā paredzēto pārkāpumu par nepiedienīgu un necienīgu izturēšanos laikā, kad netiek pildīti amata pienākumi, ja tā dēļ valsts interesēm nodarīts būtisks kaitējums. Proti, ministrijas lēmumā konstatēts, ka pieteicēja ar konkrēto kriminālprocesa izmeklēšanu nesaistītai personai no savas privātās e?pasta adreses uz e?pasta adresi */elektroniskā pasta adrese/* nosūtīja informāciju par šo kriminālprocesu, kas ir izmeklēšanas noslēpums (turpmāk – informācijas neatļauta izpaušana); un ka pieteicēja 2021. gada augustā vairākas dienas pārvietojās ar transportlīdzekli */TL marka/*, kas nebija reģistrēts Latvijas Republikā, ar tam piestiprinātu valsts numura zīmi /TL numura zīme/, kas neatbilst attiecīgā transportlīdzekļa reģistrācijas dokumentiem un par to nav samaksāts transportlīdzekļa ekspluatācijas nodoklis (turpmāk – nereģistrēta transportlīdzekļa izmantošana).

Pieteicējas darbībās konstatēti Valsts civildienesta likuma 15. panta pirmās daļas 1. punkta, likuma "Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā" 19. panta, Informācijas atklātības likuma 5. panta pirmās daļas un dienesta 2019. gada 4. novembra iekšējo noteikumu Nr. 65 "Personas datu apstrādes un aizsardzības kārtība Valsts ieņēmumu dienestā" 26., 29. un 33.1. apakšpunkta prasību pārkāpumi, kā arī dienesta 2020. gada 26. maija iekšējo noteikumu Nr. 16 "Atbilstības nevainojamas reputācijas prasībai izvērtēšana Valsts ieņēmumu dienestā" (turpmāk – iekšējie noteikumi Nr. 16) 4.2.4. apakšpunkta un dienesta 2020. gada 24. novembra iekšējo noteikumu Nr. 48 "Valsts ieņēmumu dienesta Ētikas kodekss" (turpmāk – Ētikas kodekss) 5.2.9., 5.3.4., 5.3.5. un 5.3.13. apakšpunkta prasību pārkāpumi.

[8] Valsts civildienesta likuma 15. panta pirmās daļas 1. punkts noteic ierēdņa pamatpienākumus, tostarp ievērot likumus un citus normatīvos aktus, un apzinīgi, izrādot personisko iniciatīvu un darbojoties sabiedrības interesēs, pildīt amata pienākumus, priekšniecības likumīgos rīkojumus, atbildēt par savu darbību normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā un ievērot Ministru kabineta noteiktos ierēdņa uzvedības principus.

Likuma "Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā" 19. pantā ir noteikts, ka informāciju, kas valsts amatpersonai ir pieejama saskaņā ar valsts amatpersonas amata pienākumu pildīšanu, aizliegts prettiesiski izpaust vai izmantot mērķiem, kas nav saistīti ar valsts amatpersonas amata pienākumu veikšanu vai konkrētu darba uzdevumu pildīšanu. Savukārt Informācijas atklātības likuma 5. panta pirmajā daļā noteikta ierobežotas pieejamības informācijas nozīme, nosakot, ka ierobežotas pieejamības informācija ir tāda, kura ir paredzēta ierobežotam personu lokam sakarā ar darba vai dienesta pienākumu veikšanu un kuras izpaušana vai nozaudēšana šīs informācijas rakstura un satura dēļ apgrūtina vai var apgrūtināt iestādes darbību, nodara vai var nodarīt kaitējumu personu likumiskajām interesēm.

Tāpat atbilstoši likuma "Par Valsts ieņēmumu dienestu" 17. panta pirmajai daļai par dienesta ierēdni var būt persona ar nevainojamu reputāciju.

Savukārt dienesta iekšējos normatīvajos aktos ir noteiktas prasības un kārtība iepriekš norādītajos normatīvajos aktos noteikto prasību piemērošanai dienestā, un kuru prasības ir saistošas dienesta amatpersonām.

Tādējādi, lai pieteicējas darbībās konstatētu disciplinārpārkāpumu, ir nepieciešams konstatēt, ka pieteicēja saistībā ar amata pienākumu pildīšanu nav ievērojusi tiesību aktos noteiktās prasības ar likumu aizsargātas informācijas neatļautā izpaušanā. Tāpat jākonstatē, vai pieteicējas darbība (rīcība), kad netika pildīti amata pienākumi, diskreditē iestādi un mazina uzticību valsts pārvaldei, un tādējādi nodara arī valsts interesēm būtisku kaitējumu.

Līdz ar to tiesai jāizvērtē, vai iestāde pareizi konstatējusi pieteicējas rīcību, kas neatbilst dienesta amatpersonai (ierēdnim) noteiktajām prasībām ievērot likumus un dienesta amatpersonai (ierēdnim) noteiktajām profesionālās ētikas prasībām, un vai tas ir pietiekams pamats pieteicējas saukšanai pie disciplināratbildības.

[9] Vispirms tiesa konstatē, ka pieteicējas pamatarguments lietā balstās uz to, ka ne iestāde, ne administratīvā tiesa nevar izmantot kā pierādīšanas līdzekli kriminālprocesa, kas attiecas uz pieteicēju, materiālus (pierādījumus), iekams tie nav pārbaudīti Kriminālprocesa likumā noteiktajā kārtībā.

Šāds pieteicējs uzskats ir nepareizs. Tiesa norāda, ka ne iestādei, ne tiesai kriminālprocesuāls lēmums administratīvajā lietā nav jāuzskata par neapstrīdamu pierādījumu piemērotā disciplinārsoda noteikšanā. Atbilstoši Administratīvā procesa likuma 154. panta pirmajai daļai tiesa *patstāvīgi* novērtē katras lietas pierādījumus atbilstoši likumā noteiktiem pierādījumu izvērtēšanas kritērijiem. Disciplinārlietā pieteicēja ir sodīta par disciplinārpārkāpumu, kas saistīta ar ierēdņa amata pienākumu pildīšanu, vai par rīcību, kas nav savienojama ar civildienestu –, un šādas rīcības negatīvu ietekmi uz valsts interesēm. Tādējādi kriminālietā un disciplinārlietā ir atšķirīgi izskatīšanas priekšmeti, kas nozīmē, ka atšķiras arī pierādāmie apstākļi abās lietās.

Administratīvais process un kriminālprocess ir divi patstāvīgi procesi ar atšķirīgu mērķi. Apstāklis, ka par minētajām darbībām ir ierosināts arī kriminālprocess, nav šķērslis disciplinārsoda piemērošanai. Disciplinārpārkāpuma objekts (aizsargājamā interese) ir dienesta pienākumu izpilde. Disciplinārsods ir disciplinārpārkāpuma sekas. Disciplinārsoda piemērošanas gadījumā tiek samazinātas no dienesta attiecībām izrietošās tiesības, iespējams, pat pārtrauktas dienesta attiecības. Savukārt ja persona tiek saukta pie krimināatbildības, personai tiek noteikts sods (pienākums), kura

izpilde tiek nodrošināta ar piespiedu līdzekļiem. Tāpēc disciplināratbildības piemērošana par konkrētu darbību (bezdarbību) neizslēdz kriminālatbildības piemērošanu par šo pašu darbību (bezdarbību). Apstāklis, ka par to pašu darbību (bezdarbību) uzsākts kriminālprocess, nav šķērslis amatpersonai piemērot disciplinārsodu pirms attiecīgo kriminālprocesu noslēdzošā nolēmuma spēkā stāšanās (*Senāta 2024. gada 11. jūnija rīcības sēdes lēmuma lietā Nr. SKA-181/2024, A420286021, 2. punkts*).

Tāpat minētajā Senāta nolēmumā ir sniegta atziņa par pieteicējas viedokli par kriminālprocesā vēl nepārbaudītu pierādījumu izmantošanu tiesas sprieduma pamatošanai administratīvajā lietā. Apstāklis, ka kriminālprocesā iegūtie pierādījumi vēl nav pārbaudīti tiesā Kriminālprocesa likumā noteiktajā kārtībā, nav šķērslis šo pierādījumu pieļaujamībai administratīvajā lietā. Tiesa pati administratīvajā procesā izvērtē minēto pierādījumu nozīmi būtisko faktu pierādīšanā administratīvajā lietā neatkarīgi no kriminālprocesa virzības, jo abi procesi (kriminālprocess un administratīvais process) ir patstāvīgi un nav atkarīgi viens no otra, tostarp attiecībā uz iegūto pierādījumu novērtējumu (*turpat, 3. punkts ar atsauci*).

[10] Pieteicēja norāda, ka viņa nav pārkāpusi normatīvo aktu prasības attiecībā uz ierobežotas pieejamības informācijas izpaušanu un ka viņai nav zināms, kādu informāciju, kas ir konkrētā kriminālprocesa izmeklēšanas noslēpums, viņa būtu sūtījusi uz e?pasta adresi */elektroniskā pasta adrese/*.

Tiesa no lietas materiāliem nekonstatē, ka pieteicējai kā dienesta amatpersonai – vecākajai izmeklētājai Nodokļu un muitas policijas pārvaldes Finanšu noziegumu izmeklēšanas daļas Pirmās izmeklēšanas nodaļā (skat. *amata apraksts, lietas 102.–103. lapa*) – nebūtu zināmas amata pienākumu izpildei nepieciešamo tiesību aktu prasības un neizprotamas šim amatam noteiktās kompetences, piemēram, vērtības un ētikas pamatprincipi. Proti, ievērojot amatam nepieciešamo izglītību un pieredzi, un pieteicējas veicamos pienākumus – *veikt izmeklēšanu kriminālprocesos* par noziedzīgiem nodarījumiem valsts ieņēmumu jomā, tas ir, persona ar noteiktu izglītības līmeni un kvalifikāciju, tiesa secina, ka minētajam vajadzētu norādīt uz šādas personas, kas ieņem attiecīgo amatu, augstu profesionālo kvalifikāciju un zināšanu līmeni, tostarp kriminālprocesuālajos jautājumos. No minētā secināms, ka pieteicējai kā dienesta amatpersonai bija zināmas gan dienesta iekšējo noteikumu prasības, gan kriminālprocesuālās normas attiecībā uz kriminālprocesa materiālos ietvertās informācijas (arī tādas, kurai nav pierādījumu nozīme, piemēram, citu personu dati (ziņas par konkrētu personu iespējamo nelikumīgo darbību; par iestādes veiktajām operatīvajām darbībām u. tml.), un kura netiek pievienota krimināllietas materiāliem) aizsardzību.

Tādējādi pieteicējas aizbildināšanās ar nezināšanu vai centieni piešķirt notikušajam citu nozīmi ir tikai apgalvojumi, kas neatbilst patiesībai – faktiem (notikumiem), un mēģinājums sagrozīt faktus, ar mērķi izvairīties no atbildības un radīt sev labvēlīgākas sekas.

[11] No lietas materiāliem konstatējams, ka /pers. E/ no sava darba e-pasta adreses un privātās e-pasta adreses uz pieteicējas privāto e-pasta adresi 2021. gada 1. augustā nosūtīja prezentācijas par konkrēto kriminālprocesu, savukārt no pieteicējas privātās e-pasta adreses ar konkrēto kriminālprocesu saistītie materiāli 2021. gada 2. augustā tika pārsūti uz e?pasta adresi */elektroniskā pasta adrese/* (*pieteicējai noteikts ierobežojums iepazīties ar attiecīgo lietas materiālu daļu*).

No /pers. E/ disciplinārlietas izmeklēšanas laikā sniegtā paskaidrojuma konstatējams, ka viņš uz pieteicējas privāto e-pasta adresi nosūtīja konkrētā kriminālprocesa prezentācijas un ka pieteicēja 2021. gada 2. augustā pārsūtīja šī kriminālprocesa prezentācijas uz trešās personas e?pasta adresi */elektroniskā pasta adrese/*, kas pieder pieteicējas bērnu tēva uzņēmumam, un ka tam piekļuve bija tika pieteicējai un viņas bērnu tēvam. Norādīja, ka šādi gadījumi, izmantojot privātos e?pastus, lai veiktu saraksti par kriminālprocesiem, nav ierasta prakse, un ka šis bija vienīgais gadījums; parasti sarakste darba jautājumos notiek darba e?pastos (*audioieraksts – USB datu nesējā – lietas 34. lapa*).

No pieteicējas disciplinārlietas izmeklēšanas laikā sniegtajiem paskaidrojumiem izriet, ka pieteicēja noliedz to, ka viņa no sava privātā e?pasta adreses ar konkrēto kriminālprocesu nesaistītai personai būtu nosūtījusi informāciju par šo kriminālprocesu, un ka par šo faktu lietā nav pierādījumu (*audioieraksts – USB datu nesējā – lietas 34. lapa*; *50.–51. lapa*). Arī apstrīdēšanas iesniegumā, pieteikumā tiesai un tiesai sniegtajos rakstveida paskaidrojumos (*2023. gada 26. septembra tiesas sēdē*) pieteicēja uzturēja iepriekš minēto pozīciju, izvirzot argumentu, ka no kriminālprocesa, kas attiecas uz pieteicēju, iegūtie pierādījumi nevar tikt izmantoti disciplinārlietā.

Tiesa, pārbaudot lietā esošos pierādījumus, pilnībā noraida pieteicējas paskaidrojumos norādīto, un atzīst, ka ar norādītajām e-pasta izdrukām un to pielikumiem (ar konkrēto kriminālprocesu saistītiem materiāliem) un /pers. E/ rakstveida paskaidrojumiem, kurus tiesai nav pamata apšaubīt, ir pierādīts, ka pieteicēja pieļāva informācijas neatļautu izpaušanu (ar konkrēto kriminālprocesu nesaistītai personai uz tās e?pasta adresi */elektroniskā pasta adrese/* nosūtīja informāciju par šo kriminālprocesu, kas ir izmeklēšanas noslēpums).

[12] Šajā gadījumā (šīs lietas izskatīšanā) nav nozīmes pieteicējas argumentiem, ka iestāde nav vērtējusi izpaustās informācijas saturu vai radītās sekas un nodarīto kaitējumu kāda interesēm, jo tas tai nebija jādara. Šajā gadījumā ir nozīme tam, ka pieteicēja neievēroja šādas informācijas aizsardzības prasības kā tādas, kas noteiktas iepriekš norādītajos tiesību aktos un kas ir saistošas pieteicējai amata pienākumu izpildē.

Kā jau tiesa iepriekš konstatēja, pieteicējai kā dienesta amatpersonai bija jārodas pamatotām šaubām par to, ka attiecīgā pieteicējas privātā e?pasta pielikumos ietvertā informācija, it sevišķi pārsūtot to (vai pat pieļaujot piekļuvi tai) uz citas personas privāto e-pasta adresi, nebūs atbilstoši pasargāta no izpaušanas ar dienestu (darba uzdevumu veikšanu) vai konkrēto kriminālprocesu nesaistītai personai.

Līdz ar to tiesa atzīst par pamatotu ministrijas lēmumā konstatēto, ka pieteicēja pieļāva ar likumu aizsargātas informācijas neatļautu izpaušanu, tādējādi pieteicēja ir pārkāpusi šā sprieduma 8. punktā norādīto normatīvo aktu prasības, ierēdņa pamatpienākumus un uzvedības principus. No iepriekš minētā izriet, ka pieteicējas rīcība saskaņā ar Disciplināratbildības likuma 3. panta pirmo daļu kopsakarā ar 38. panta otro daļu ir atzīstama par disciplinārpārkāpumu.

[13] Disciplināratbildības likuma 15. panta ceturtajā un piektajā daļa ir noteikts, ko saprot ar *būtisku kaitējumu valsts interesēm*: ja disciplinārpārkāpuma rezultātā radīts tāds kaitējums svarīgām valsts vai sabiedrības interesēm, kuru nav iespējams novērst, novēršot attiecīgā disciplinārpārkāpuma tiešās sekas (panta ceturtā daļa); ierēdņa apzināta nepakļaušanās likumam, ja šīs nepakļaušanās rezultātā zudusi uzticība disciplinārpārkāpuma izdarītājam kā valsts amatpersona (panta piektā daļa).

Tā kā nav gūts objektīvs pamatojums, kādēļ šāda ar konkrēto kriminālprocesu saistīta informācija tika nosūtīta uz pieteicējas bērnu tēva (vai viņa uzņēmuma) privāto e?pasta adresi, konstatējams, ka pieteicēja ir izdarījusi ministrijas lēmumā norādīto disciplinārpārkāpumu, kas attiecīgi rada valsts interesēm būtisku kaitējumu, kuru vairs nav iespējams novērst.

Tiesa atzīst, ka ministrijas lēmumā kopsakarā ar atzinumā norādīto pamatoti konstatēts, ka pieteicējas prettiesiskā rīcība ir tāda, kas diskreditē gan dienestu, gan pašu ierēdni, un tādējādi nodara būtisku kaitējumu valsts interesēm, jo pieteicēja ar savu prettiesisko rīcību ir diskreditējusi sevi kā valsts amatpersonu un zaudējusi cieņu un uzticību, un nav iespējams paļauties uz pieteicēju normatīvo aktu ievērošanā, veicot amata pienākumus. Šajā sakarā pamatoti ņemts vērā, ka pieteicējas pieļautā disciplinārpārkāpuma raksturs un pieteicējas rīcība disciplinārlietas izmeklēšanas laikā, neatzīstot savas rīcības prettiesisko raksturu (apzināta nepakļaušanās likuma prasībām) un savu atbildību šāda disciplinārpārkāpuma izdarīšanā, liecina, ka turpmāk nav iespējams paļauties uz pieteicējas tiesisku rīcību amata pienākumu izpildē.

Tādējādi ministrijas lēmumā pamatoti konstatēts, ka pieteicēja tieši ir izdarījusi disciplinārpārkāpumu, kas paredzēts Disciplināratbildības likuma

38. panta otrajā daļā.

[14] Par nereģistrēta transportlīdzekļa izmantošanu konstatējams turpmākais.

Lietā nav strīda, ka pieteicēju 2021. gada 6. augustā apturēja Valsts policijas darbinieki un konstatēja, ka pieteicēja vadīja transportlīdzekli */TL marka/* ar numura zīmi /TL numura zīme/, kas neatbilst attiecīgā transportlīdzekļa reģistrācijas dokumentiem, un bez samaksāta transportlīdzekļa ekspluatācijas nodokļa, proti, attiecīgais transportlīdzeklis vispār nebija reģistrēts lietošanai Latvijas Republikā (reģistrēts 2021. gada 1. oktobrī) (*lietas 111.–134. lapa*). Tāpat no lietas materiāliem izriet, ka ar numura zīmi /TL numura zīme/ ir tikuši reģistrēti citi transportlīdzekļi – */TL marka/* un /TL marka/ (*lietas 135. lapa*; *144. lapa*), kurus ikdienā lietoja pieteicēja (*pieteicējai noteikts ierobežojums iepazīties ar attiecīgo lietas materiālu daļu*).

Pieteicēja paskaidrojumā dienestam par 2021. gada 6. augustā nereģistrētā transportlīdzekļa izmantošanu norādīja, ka ir bijusi pārliecināta, ka transportlīdzeklis ir reģistrēts un ka tam ir atļauts piedalīties ceļu satiksmē; minēto transportlīdzekli viņai lietošanā iedevis /pers. I/, un ka viņai nekas nav zināms par /pers. I/ saimniecisko darbību; viņš nav pieteicējas kopdzīves partneris, bet tikai bērnu tēvs; komunikācija notiek tikai par sadzīviskām lietām, kas saistītas ar bērnu audzināšanu (*lietas 50.–51. lapa*). Pieteicējai nav zināms, kādu iemeslu dēļ Valsts policija apturēja viņu, kad viņa pārvietojās ar transportlīdzekli */TL marka/*. Valsts policija konstatēja divus pārkāpumus, sastādot administratīvā pārkāpuma protokolus par transportlīdzekļa vadīšanu bez valsts reģistrācijas numura. Pieteicēja nebija zinājusi, ka par transportlīdzekli */TL marka/* nebija samaksāts ekspluatācijas nodoklis un tam bija neatbilstoši reģistrācijas dokumenti. Paskaidroja, ka pārvietojās gan ar transportlīdzekli */TL marka/*, gan */TL marka/*, bet par to, kāpēc šiem transportlīdzekļiem bija vienādas valsts numura zīmes, ir jāprasa to īpašniekam (īpašniece ir pieteicējas radiniece). Pirms braukšanas dokumentus nepārbaudīja un uzlīmēm vējstiklā uzmanību nepievērsa (*audioieraksts – USB datu nesējā – lietas 34. lapa*). No apstrīdēšanas iesnieguma, pieteikuma tiesai un tiesai sniegtajiem rakstveida paskaidrojumiem (*2023. gada 26. septembra tiesas sēdē*) izriet, ka pieteicēja uztur savus argumentus, ka transportlīdzekli */TL marka/* lietošanā viņai iedevis /pers. I/ un ka viņa nav zinājusi, ka transportlīdzeklis neatbilda attiecīgā transportlīdzekļa reģistrācijas dokumentiem un par to nebija samaksāts transportlīdzekļa ekspluatācijas nodoklis.

Tiesa, novērtējot šādus pieteicējas paskaidrojumus savstarpējā kopsakarā ar lietas materiālos esošajiem citiem pierādījumiem, arī ar tiem, ar kuriem pieteicējai noteikts ierobežojums iepazīties, atzīst, ka pieteicējas paskaidrojumos sniegtais apstākļu (faktu) izskaidrojums nav patiess, līdz ar to pieteicējas paskaidrojumi nav atzīstami par ticamiem.

[15] No lietas materiāliem pievienotajiem pierādījumiem, ar kuriem pieteicējai noteikts ierobežojums iepazīties, konstatējams, ka pieteicēja pilnībā bija informēta (savstarpējā sarakstē ar /pers. I/) par transportlīdzekļa */TL marka/* iegādes un izmantošanas apstākļiem, kā arī brīdī, kad viņu apturēja Valsts policijas darbinieki, apzinājās (imitējot sarunu ar /pers. I/) apturēšanas iemeslu – nereģistrēta transportlīdzekļa izmantošanu.

Tiesa uzskata, ka nevajadzētu rasties šaubām par to, ka pieteicējai kā dienesta amatpersonai, saprātīgam, pieaugušam (tostarp patstāvīgam) un izglītotam cilvēkam vajadzēja saprast un apzināties savas rīcības prettiesisko raksturu un ka šo izvērtējumu nevar ietekmēt apstāklis, vai kāds pieteicēju kā transportlīdzekļa vadītāju informēja vai neinformēja par šā transportlīdzekļa izmantošanas likumību. Proti, pieteicējas izvirzītajai versijai par transportlīdzekļa piederību (un attiecīgi valsts numura zīmēm un tā reģistrācijas dokumentiem) vispār nav nozīmes un nemaina lietas būtību, jo, pirmkārt, pieteicējai kā dienesta amatpersonai bija pienākums ne tikai ievērot ārējos un iekšējos tiesību aktus, bet arī savā darbībā gan darba laikā, gan ārpus darba laika ievērot dienesta amatpersonām noteiktos ētikas principus, tostarp *godprātību*. Otrkārt, pieteicējai kā transportlīdzekļa vadītājai ir pienākums darīt visu nepieciešamo, lai ceļu satiksmē netiktu izmantots tāds viņa lietošanā esošs transportlīdzeklis, kuram nav dota atļauja piedalīties ceļu satiksmē (*Ceļu satiksmes likuma 20. panta pirmā daļa*). Tādējādi pieteicēja kā transportlīdzekļa vadītāja nevar aizbildināties ar to, ka viņa nav zinājusi, ka ceļu satiksmē tiek izmantots nereģistrēts transportlīdzeklis, vai viņai uz to netika norādīts, bet pēc tam – izmantojot šādu transportlīdzekli ceļu satiksmē, pieteicēja varētu atļauties neievērot *transportlīdzekļa vadītāja* [ne īpašnieka] pienākumus, cita starp, pirms katras izbraukšanas pārbaudīt transportlīdzekļa tehnisko stāvokli un tā aprīkojumu, un vai numura zīmes atbilst attiecīgā transportlīdzekļa reģistrācijas dokumentiem (*Ceļu satiksmes noteikumu 25.1. apakšpunkts, 227. punkts*).

Turklāt no lietas materiāliem neizriet, ka pieteicēja nebūtu sapratusi par kādu pārkāpumu viņa tika saukta pie administratīvās atbildības (*lietas 111.–114. lapa*), līdz ar to pieteicējai nevarēja rasties nekādas šaubas, ka viņa pie administratīvās atbildības tika saukta par nereģistrēta transportlīdzekļa izmantošanu ceļu satiksmē. Pieteicēja šo faktu nav arī apstrīdējusi.

Līdz ar to tiesa gūst pietiekamu pārliecību, ka pieteicējas paskaidrojumos un procesuālajos dokumentos norādītais ir tikai pieteicējas izdomāta versija, nolūkā maldināt iestādi un tiesu, un lai izvairītos no atbildības un sekām.

[16] Tiesa atzīst, ka ministrijas lēmumā pareizi un pamatoti ir konstatēts, ka pieteicēja ar savu rīcību (ārpus amata pienākumu pildīšanas laika) nereģistrēta transportlīdzekļa izmantošanā ir izdarījusi disciplinārpārkāpumu, neievērojot dienesta amatpersonai (ierēdnim) saistošajos tiesību aktos noteiktās profesionālās ētikas prasības, kas turklāt nodara valsts interesēm būtisku kaitējumu.

Ministrijas lēmumā ir ietvertas atsauces uz tām tiesību normu prasībām, kas jāievēro dienesta amatpersonai saistībā ar ierēdņa pienākumu gan amata pienākumu izpildes laikā, gan ārpus tā – ar savu rīcību nediskreditēt sevi, iestādi un valsti (*Valsts civildienesta likuma 15. panta otrā daļa*); ārpus amata (darba) pienākumu izpildes neiesaistīties darbībās, kas var radīt šaubas par darbinieka godprātību un reputāciju (*Ētikas kodeksa 5.3.4. apakšpunkts*); rīkoties tā, lai uzlabotu dienesta tēlu un veicinātu sabiedrības uzticību tam (*Ētikas kodeksa 5.3.5. apakšpunkts*); amata (darba) pienākumu izpildes laikā un ārpus tās rīkoties tā, lai nerastos šaubas par darbinieka atbilstību prasībai par nevainojamu reputāciju saskaņā ar dienesta iekšējiem noteikumiem par atbilstības nevainojamas reputācijas prasībai izvērtēšanu dienestā (*Ētikas kodeksa 5.3.13. apakšpunkts un iekšējo noteikumu Nr. 16 4.2.4. apakšpunkts*).

Tātad, līdzīgi kā iepriekš norādīts (*Disciplinmāratbildības likuma 15. panta ceturtā un piektā daļa*) un konstatēts ministrijas lēmumā kopsakarā ar atzinumā norādīto, secināms, ka šāda pieteicējas neētiska un necienīga rīcība, apzināti ignorējot dienesta amatpersonai noteiktos profesionālos ētikas pamatprincipus, ir pietiekams pamats uzskatīt, ka ir zudusi uzticība pieteicējai kā valsts amatpersonai. Līdz ar to tiesa atzīst, ka ministrijas lēmumā pamatoti konstatēts, ka pieteicēja ir izdarījusi disciplinārpārkāpumu, kas paredzēts Disciplināratbildības likuma 41. panta otrajā daļā.

[17] Par abiem disciplinārpārkāpumiem pieteicējai piemērots disciplinārsods – atbrīvošana no amata, un, piemērojot Disciplināratbildības likuma 12. panta trešo daļu, pieteicējai noteikts galīgais sods – atbrīvošana no amata.

Dienesta lēmumā (atzinumā) un ministrijas lēmumā ietvertais pamatojums (lietderības apsvērumi) konkrētā disciplinārsoda piemērošanai, kas sasniegtu disciplinārsoda mērķi, ir pareizs un pilnībā pietiekams. Savukārt pieteikumā nav izteikti argumenti šajā sakarā, lai tiesa tos varētu izvērtēt.

Tiesa atzīst, ka konkrētajiem disciplinārlietā konstatētajiem apstākļiem (konstatētajiem pārkāpumiem), turklāt to cēloņiem un pieteicējas nodomam, nebija gadījuma raksturs. Izskatāmajā gadījumā pieteicējas pieļauto pārkāpumu raksturs ir pamats secinājumam, ka pieteicēja prettiesiskās darbības ir pieļāvusi apzināti, ne tikai nolūkā īstenot savas personiskās intereses, bet arī, lai kaitētu valsts interesēm, un šādas pieteicējas attieksmes rezultātā ir pamats atzīt, ka ir radīts būtisks kaitējums valsts interesēm, un dienestam kā vadošajai nodokļu administrācijas iestādei ir zudusi uzticība pieteicējai kā

valsts amatpersonai (*Disciplināratbildības likuma 15. panta piektā daļa*).

[18] Disciplināratbildības likuma 10. panta otrā daļa noteic, ka disciplinārsoda mērķis ir sodīt vainīgo ierēdni un panākt, lai ierēdnis ievērotu normatīvos aktus un turpmāk atturētos no disciplinārpārkāpumu izdarīšanas.

Savukārt secinājums par piemēroto sodu tieši ir balstāms uz pieteicējas negodprātīgu un necienīgu rīcību un attieksmi, un ka mazāk bargs disciplinārsods nesasniegtu mērķi, lai atturētu pieteicēju no turpmāku disciplinārpārkāpumu pieļaušanas nākotnē.

Tiesa norāda, ka uzticības pamatā ir personas uzvedības veids, brīva un apzināta izvēle par savu rīcību un atbildības uzņemšanās. Atbilstoši Valsts civildienesta likuma 13. pantam ierēdnis dod solījumu: "*Es apsolos būt godīgs un taisnīgs, uzticīgs neatkarīgai un demokrātiskai Latvijas Republikai, pildīt amata pienākumus saskaņā ar Latvijas Republikas Satversmi, starptautiskajiem līgumiem, likumiem un valdības lēmumiem un kalpot sabiedrības vispārējām interesēm, lai nodrošinātu tiesisku, efektīvu un atklātu valsts pārvaldes darbību.*" Šādā veidā ierēdnis apliecina gatavību būt uzticamam, bet iestādes vadītājs gūst pārliecību, ka var paļauties uz šādu ierēdņa uzvedību (rīcību). Savukārt, ja ierēdnis, kurš neizrāda sevi šādā veidā (balstīts faktos (notikumos)), ir pamats šaubām par viņa turpmāko rīcību nākotnē un neuzticēties viņam.

Līdz ar to tiesai nav pamata apšaubīt ministrijas un dienesta secinājumus par to, ka pieteicējas pieļauto disciplinārpārkāpumu rezultātā, nodarot būtisku kaitējumu valsts interesēm, ir zudusi uzticība pieteicējai, kuru vairs nevar atjaunot, kā arī padarīt par nebijušu, piemērojot mazāk bargu disciplinārsodu. Tādējādi, vērtējot Disciplināratbildības likuma 11. pantā paredzētos iespējamos disciplinārsodus, pieteicējai piemērotais smagākais sods – atbrīvošana no amata – ir samērīgs, nepieciešams un sasniedz disciplinārsoda mērķi.

[19] Pastāvot iepriekš konstatētajiem apstākļiem, tiesa atzīst par pamatotu un tiesisku ministrijas lēmumu par disciplinārsoda – atbrīvošana no amata – piemērošanu pieteicējai un valsts civildienesta attiecību izbeigšanu ar pieteicēju, pamatojoties uz Valsts civildienesta likuma 41. panta pirmās daļas 1. punkta "i" apakšpunktu. Līdz ar to pieteikums par ministrijas lēmuma atcelšanu noraidāms kā nepamatots.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246.–251. pantu un 289.–291. pantu, tiesa

nosprieda

noraidīt /pers. A/ pieteikumu par Finanšu ministrijas 2022. gada 23. decembra lēmuma Nr. 1.1-7/12/147 atcelšanu.

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no tā sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Jelgavas tiesu namā.

Tiesnese S. Ozola